

Inleiding

Iedere school heeft tot taak onderwijs te bieden waarbij de leerlingen kennis, vaardigheden en houdingen verwerven. Uitgangspunt voor dat aanbod zijn de kerndoelen voortgezet speciaal onderwijs. De opdracht aan ons is om iedere leerling aan de hand van de daarin besloten kennis-, vaardigheids- en attitudedoelen tot optimale ontwikkeling te brengen. Elk schooljaar verantwoorden wij ons over de opbrengsten van ons onderwijs in relatie tot de vastgestelde ontwikkelingsperspectieven. Centraal staat dat wij ‘eruit halen wat erin zit’: op het gebied van Nederlandse taal, Rekenen en wiskunde en sociale competenties in het bijzonder. In de toekomst zullen er landelijke ‘standaarden’ komen voor het (voortgezet) speciaal onderwijs. Omdat die er op dit moment niet zijn, vergelijken we de behaalde opbrengsten op grond van school-eigen standaarden en maken we duidelijk welke consequenties wij aan de uitkomsten van de evaluatie verbinden voor de inrichting van ons onderwijs.

Verantwoording

Aan de hand van de CED ZML leerlijnen en de Plancius leerlijnen kunnen wij een niveaubepaling vastleggen voor elke leerling. Dit gebeurt op verscheidene gebieden, waarvan de kerndoelen de belangrijkste gebieden zijn, middels CITO speciale leerlingen ZML en middels methodegebonden toetsen die zijn omgezet naar CED niveauscores. Twee keer per jaar worden de doelen gescoord en wordt een nieuwe niveaubepaling uitgevoerd door de CvB van het Meerik. Dit alles staat geregistreerd in een leerlingvolgsysteem. Wij werken met de volgende routes, bijbehorende uitstroombestemmingen en bijbehorende uitstroomniveaus.

Leerroute	Uitstroombestemming	Uitstroomniveau			Percentage leerlingen
		Functioneringsniveau	Uitstroomniveau	IQ	
1	Belevingsgerichte dagbesteding	0-2 jaar	Plancius CED 1-2	<35	10%
2	Activiteitgerichte dagbesteding	M1 E1 M2 E2	CED 3-4 CED 5 CED 6 CED 7	35-50	40%
		M3 E3	CED 8 CED 9	40-55	
3	Arbeidsgerichte dagbesteding	M4 M4 E4	CED 10 CED 11 CED 12	55-70	40%
4	Arbeid en arbeidsintegratie	M5 M5	CED 13 CED 14	>65	10%

Aan de hand van gegevens uit het verleden is de volgende schoolstandaard vastgelegd

Percentage van de leerlingen	Standaard	Niveau
25%	Gevorderd	CED 12
75%	Volgende	CED 8
90%	Minimum	CED 5

Deze standaarden zijn representatief voor de gehele populatie van het Meerik, maar zijn nog geen standaard voor elke klas. Dit komt doordat wij de klassen indelen op leerroute, kortom; op niveau.

1. Totale uitstroom

In deze paragraaf wordt informatie gegeven over de totale uitstroom in aantallen leerlingen onderscheiden in verschillende categorieën.

Totaal aantal leerlingen op 1 oktober 2013	126
Totaal aantal leerlingen de school verlaten heeft in schooljaar 2013-2014	23
Aantal leerlingen dat langer dan twee jaren aanwezig was op de school en de school verlaten heeft	20
Aantal leerlingen dat korter dan twee jaren aanwezig was op de school en de school verlaten heeft	3

2. Uitstroom van leerlingen die langer dan 2 schooljaren op de school verbleven

Hier wordt het aantal leerlingen bedoeld dat langer dan 2 schooljaren op de school verbleef, onderscheiden in einduitstroom en tussentijdse uitstroom. Onder tussentijdse uitstroom worden leerlingen verstaan die het VSO hebben verlaten voordat ze een van de leerroutes hebben afgerond en klaar waren voor de schakeling naar de vervolgbestemming Dagbesteding, Arbeid of Vervolgonderwijs. Doorplaatsen naar de Kapstok is daarom altijd tussentijdse uitstroom.

Einduitstroom van leerlingen die langer dan 2 schooljaren op de school verbleven:

a. Uitstroombestemming (UB):

UB	Aantal leerlingen	Percentages
MBO 1+2	2	11,1
ARBEID	3	16,7
Arbm. DB	7	38,9
Actg. DB	6	33,3
Totaal	18	100%

b. Uitstroomniveau (UN, formuleren in 1F, 2F, formuleren in citoscores, vaardigheidsscores, anders...)

UN	Aantal leerlingen	Percentages
CED ZML 3	1	5,5
CED ZML 4	1	5,5
CED ZML 5	3	16,7
CED ZML 6	3	16,7
CED ZML 8	3	16,7
CED ZML 9	1	5,5
CED ZML 10	1	5,5
CED ZML 11	2	11,1
CED ZML 12	2	11,1
CED ZML 13	1	5,5
Totaal	18	100%

c. Indien beschikbaar de IQ scores van de uitgestroomde leerlingen

>130		85-99		Geschat 35-54	11
115-129		70-84	2	Geschat	
100-114		55-69	5	Onbekend	

Bij hoeveel van deze leerlingen is sprake van een disharmonisch IQ profiel? (verschil PIQ en VIQ minimaal 15 punten):	0
---	---

Tussentijdse uitstroom van leerlingen die langer dan 2 schooljaren op de school verbleven:

d. Uitstroombestemming:

UB	Aantal leerlingen	Percentages
VSO AGL	1	50%
PRO	1	50%
Totaal	2	100%

e. Uitstroomniveau:

UN	Aantal leerlingen	percentages
CED ZML 11	1	50%
CED ZML 10	1	50%
Totaal	2	100%

f. Indien beschikbaar de IQ scores van de uitgestroomde leerlingen.

>130		85-99		Geschat 35-54	
115-129		70-84		Geschat	
100-114		55-69	2	Onbekend	

Bij hoeveel van deze leerlingen is sprake van een disharmonisch IQ profiel? (verschil PIQ en VIQ minimaal 15 punten):	0
---	---

3. Uitstroom van leerlingen die korter dan 2 schooljaren op de school verbleven

Einduitstroom van leerlingen die korter dan 2 schooljaren op de school verbleven:

g. Uitstroombestemming:

UB	Aantal leerlingen	Percentages
ARBEID	1	100%
Totaal	1	100%

h. Uitstroomniveau:

UN	Aantal leerlingen	Percentages
CED ZML 14	1	100%
Totaal	1	100%

i. Indien beschikbaar de IQ scores van de uitgestroomde leerlingen.

>130		85-99		Geschat 35-54	
115-129		70-84		Geschat <35	
100-114		55-69	1	Onbekend	

Bij hoeveel van deze leerlingen is sprake van een disharmonisch IQ profiel? (verschil PIQ en VIQ minimaal 15 punten):	0
---	---

Tussentijdse uitstroom van leerlingen die korter dan 2 schooljaren op de school verbleven:

j. Uitstroombestemming:

UB	Aantal leerlingen	Percentages
VSO DB	2	100%
Totaal	2	100%

k. Uitstroomniveau:

UN	Aantal leerlingen	Percentages
CED ZML 8	2	100%
Totaal	2	100%

l. Indien beschikbaar de IQ scores van de uitgestroomde leerlingen.

>130		85-99		Geschat 35-54	1
115-129		70-84		Geschat	
100-114		55-69	1	Onbekend	

Bij hoeveel van deze leerlingen is sprake van een disharmonisch IQ profiel? (verschil PIQ en VIQ minimaal 15 punten):	0
---	---

4. Vergelijking van de uitstroom met het eerder gestelde OPP

In deze paragraaf wordt het OPP dat twee jaren voor uitstroom vastgesteld is, in verband gebracht met de uiteindelijke uitstroom. Dit geldt zowel ten aanzien van einduitstroom als tussentijdse uitstroom. Wanneer een leerling tussentijds is uitgestroomd en dit niet het oorspronkelijke OPP was, wordt dit tweërlei geïnterpreteerd: positief indien de uitstroom hoger is dan het oorspronkelijke OPP, negatief indien de uitstroom is naar een leerroute lager dan het OPP.

Heeft een leerling de school korter dan twee jaren bezocht, dan wordt het 'oudste' OPP bekeken.

Resultaat	Aantal leerlingen	Percentages
Lager dan OPP	1	4,3
OPP behaald	20	87
Hoger dan OPP	2	8,7
Totaal	23	100%

5. Analyse van de opbrengsten

Uiteindelijke analyse

Leerroute	Aantal leerlingen	Niveau CED	IQ	Standaard
1 Bel DB				10%
2 Act DB	7 (30%)	(3-9) 14 (61%)	(35-54) 12 (52%)	40%
3 Arb DB	8 (35%)	(10-12) 7 (30%)	(55-69) 9 (39%)	40%
4 Arbeid	5 (22%)	(13) 1 (4%)	(70-84) 2 (9%)	10%
Pro	1 (4%)	(14-15) 1 (4%)		
MBO 1+2	2 (9%)			

Zoals hierboven te zien komen de gerealiseerde aantallen niet volledig overeen met de vastgestelde schoolstandaard. Er is geen leerling uitgestroomd naar de belevingsgerichte dagbesteding, er is echter een relatief grote groep leerlingen uitgestroomd naar arbeid en vervolgonderwijs. Dit is te verklaren door het vertrek van twee leerlingen richting het ROC. Daarnaast is er vanuit de leerroute 1 geen enkele leerling uitgestroomd, wegens het nog niet behalen van de uitstroomgerechtigde leeftijd.

Een grotere groep dan voorgaande jaren is geschakeld naar de arbeidsmarkt. Hiervan is het meeste ten tijde van schrijven bestendigd. Maar gegevens volgend schooljaar moeten uitwijzen of dit nog steeds het geval is. Door de lijnen met de Kapstok binnen Attendiz korter te maken, boeken we hierin met een goede samenwerking steeds vaker positieve resultaten en successen.

Hieronder is beschreven Hoe de CED niveaus zich verhouden tot de schoolstandaarden. Het streven is om minimaal 90% van de leerlingen uit te stromen met minimaal CED niveau 5. 75% minimaal CED 8 niveau en 25% minimaal niveau 12.

Percentage leerlingen standaard	Standaard	Niveau	Aantal leerlingen	Percentages 2013-2014
25%	Gevorderd	CED 12	4 van de 23	17,4%
75%	Voldoende	CED 8	15 van de 23	65,2%
90%	Minimum	CED 5	21 van de 23	91,3%

Uit bovenstaand schema komt naar voren dat de gestelde didactische doelen nog niet volledig bereikt zijn. Het gebrek aan goede jaarplanners en heldere arrangementen voor een schoolloopbaan maken het richting geven voor het onderwijs lastig. Aankomend schooljaar zullen de opbrengsten naar verwachting hoger zijn, aangezien er gepland wordt, in plaats van gevolgd. Deze omslag in denken en handelen maakt dat het leerproces van leerlingen (qua data) meer inzichtelijk gemaakt kan worden.

6. Consequenties daarvan voor de inrichting van ons onderwijs

De leerlingen op het Meerik stijgen in niveau. Steeds vaker kunnen wij leerlingen plaatsen binnen leerroute 4. Zoals in de uiteindelijke analyse is te zien, stroomt 22% van de leerlingen uit binnen leerroute 4, 4% naar praktijkonderwijs en 9% naar MBO niveau 1 en 2. Dit is een totaal van 35% van de leerlingen.

Hierop anticiperend is de methode Deviant aangeschaft op het Meerik, om de leerlingen uit leerroute 4 en hoger goed te kunnen voorbereiden op de arbeidsmarkt.

Na de risicodetectie blijkt het Meerik 0,1% in de rode cijfers te scoren. Dit verschil is dusdanig minimaal, dat het nauwelijks traceerbaar is waardoor het een rood cijfer betreft. Het is wel een extra stimulans voor het team van het Meerik om de lat hoger te leggen voor met name de groep uitstromers richting activiteitgerichte en arbeidsmatige dagbesteding. Het certificeren van praktijkmodules en het plannen van de praktische te behalen doelen, maakt dat leerlingen zich praktisch gezien sneller en meer kunnen en zullen ontwikkelen. Hierdoor kan een leerling die nu uitstroomt richting de activiteitgerichte dagbesteding wellicht door de behaalde certificaten in de toekomst **wel** uitstromen richting de arbeidsmatige dagbesteding. De focus ligt nu soms nog teveel op het sociaal-emotioneel belang van de leerling. Hiervoor is ook een nauwe samenwerking met de dagbestedingsinstellingen **noodzakelijk**, aangezien het vertrouwen over en weer uitgesproken moet worden dat het realiseerbaar moet zijn om leerlingen sneller een kans te bieden binnen de arbeidsmatige dagbesteding.

7. Bestendinging

Uitgangspunt is dat de leerroute behorend bij het gekozen uitstroomperspectief de leerling in voldoende mate toerust om met succes het onderwijs, al dan niet met extra ondersteuning, op de

vervolgvoorziening te kunnen volgen. Dat betekent dat er van uit mag worden gegaan dat de leerling twee jaar na plaatsing in beginsel nog steeds op die plek zit.

Als school spannen we ons in om er voor te zorgen dat we zicht hebben op de eisen die de vervolgscholen stellen aan onze leerlingen. We proberen ons onderwijsaanbod daarop af te stemmen. Na 1 oktober van ieder jaar wordt navraag gedaan bij de vervolgbestemming van de leerlingen die het jaar voor het afgelopen schooljaar plus het jaar daarvoor de school hebben verlaten. Ook verzamelen we informatie om zicht te houden op de bestending van de verworven plaatsen.

In onderstaande tabellen staan gegevens opgenomen over andere leerling-cohorten dan tot dusver: het gaat om cohorten van voorgaande jaren.

Bestendinging leerlingen 1 schooljaar geleden: schooljaar 2012-2013	Aantal	Percentages
Nog op de uitstroombestemming (incl. verhuizing)	25	93%
Niet meer op de vervolgbestemming (incl. opstroom qua niveau en of schooltype)	2	7%
Onbekend / anders	0	
Totaal	27	100%

8. [Analyse van de bestendinging](#)

Het is met de doelgroep van het Meerik gebruikelijk dat er een klein percentage uiteindelijk niet zal bestendigen. Dit zijn leerlingen die een zorgelijke primaire steungroep hebben, waardoor gemaakte keuzes niet altijd bindend zijn voor de komende jaren. 1 van de bovengenoemde oud-leerlingen is zwanger geworden en heeft zich terug getrokken uit de arbeidsmarkt. De andere genoemde oud-leerling is wegens gedragsproblematiek uit de dagbesteding verwijderd en verblijft nu in een 24-uurssetting.

Dit is een blijvend probleem. We pogen de overdracht naar de vervolgbestemming altijd voldoende uit te voeren, zodat alle problematiek rondom een leerling bij de vervolgbestemming in beeld is. Daarnaast proberen we altijd een dekkend hulpteam rondom de uitstromende leerlingen te formeren, zodat de oud-leerlingen bij o.a. wijkzorgteams, psychiatrische instellingen, huisartsen bekend zijn. Ook proberen we om een leerling altijd in een beschermde woonomgeving te laten verblijven, in goed overleg met de ouders.

9. [Consequenties daarvan voor de inrichting van ons onderwijs](#)

Thuiszitters blijft een probleem voor het Meerik. Wegens gebrekkige primaire steungroepen en het ontbreken van netwerken rondom de leerlingen verdwijnen leerlingen uit het oog. Vroegtijdig wordt dit gesignaleerd, vervolgstappen worden gezet, maar hierin is scherper toezicht en kortere lijnen noodzakelijk. De SMW taak binnen het Meerik is in WTF verdubbeld, waardoor deze stap al sneller gerealiseerd kan worden. Daarnaast is overleg met reboundvoorzieningen binnen Enschede een goed aanknopingspunt voor ontwikkelstappen. De wijkcoaches worden veelvuldig ingezet, net als wijkagenten. Dan nog blijft het feit dat meerdere meiden zwanger worden en thuis komen te zitten voor hun drieëntwintigste levensjaar. Het koppelen van een goed job coach van een externe organisatie (of de Opstap) lijkt vruchten af te werpen. We hopen dit snel terug te zien in de bestendigingsgegevens.

Daarnaast is er kritisch gekeken naar het gericht en passender inzetten van de stages op het Meerik. Dit krijgt steeds meer vorm; een leerling wordt vroegtijdig ingeschaald in een richting, waar de stages bij uitgezocht worden. Dit in plaats van het te lang snuffelen aan verschillende stageplekken en leerwerktrajecten.